

Dodatok č. 18

k ŠTÁTNYM VZDELÁVACÍM PROGRAMOM

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM: PRIMÁRNE VZDELÁVANIE – 1. stupeň základnej školy
schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom
2015-5129/1758:1-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM: NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE – 2. stupeň základnej školy
schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom
2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015

RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY k štátnym vzdelávacím programom
pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej
menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny, ktoré sú súčasťou
uvedených vzdelávacích programov

SCHVÁLILO

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky dňa 28. mája 2026 pod
číslom 2026/10555:6-A3610 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre primárne
vzdelávanie a štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie s účinnosťou
od 1. septembra 2026.

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky podľa § 6 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) vydáva dodatok č. 18 k štátnemu vzdelávaciemu programu pre primárne vzdelávanie a štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie:

1 Text poznámky č. 4 pod rámcovým učebným plánom pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny znie: „ 4. V primárnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možností školy v predmete prvý cudzí jazyk vyučujú tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk.

Žiak v škole alebo triede s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny má ovládať minimálne jazyk národnostnej menšiny, slovenský jazyk a anglický jazyk. Škola je povinná z rámca voliteľných (disponibilných) hodín vyčleniť šesť vyučovacích hodín týždenne v 7. – 9. ročníku žiakovi, ktorý si nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk. Takto zvolený druhý cudzí jazyk žiak navštevuje od 7. do 9. ročníka bez možnosti zmeny, ak riaditeľ školy z vážnych dôvodov nerozhodne inak. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorým zariadenie poradenstva a prevencie vo vyjadrení neodporúča, aby absolvovali druhý cudzí jazyk.“

2 Text poznámky č. 4 pod rámcovým učebným plánom pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny znie: „4. V primárnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možností školy v predmete prvý cudzí jazyk vyučujú tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk.

Žiak v škole alebo v triede s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny má ovládať minimálne slovenský jazyk, jazyk národnostnej menšiny a anglický jazyk. Škola je povinná z rámca voliteľných (disponibilných) hodín vyčleniť šesť vyučovacích hodín týždenne v 7. – 9. ročníku žiakovi, ktorý si nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk. Takto zvolený druhý cudzí jazyk žiak navštevuje od 7. do 9. ročníka bez možnosti zmeny, ak riaditeľ školy z vážnych dôvodov nerozhodne inak. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorým zariadenie poradenstva a prevencie vo vyjadrení neodporúča, aby absolvovali druhý cudzí jazyk.“

3 Názov kapitoly 7 „Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania“ sa mení na 7 „Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania“

4 V kapitole 11 „Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov“ sa pôvodný text nahrádza textom v znení:

„Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov spočívajú v zohľadňovaní všetkých ich výchovno-vzdelávacích potrieb, ktoré vyplývajú z inej jazykovej a kultúrnej skúsenosti. Títo žiaci často nedostatočne ovládajú vyučovací jazyk školy, ktorý sa pre nich stáva nielen jazykom komunikácie, ale aj akademickým jazykom, v ktorom si osvojujú vzdelávací obsah jednotlivých vyučovacích predmetov, častokrát na veľmi nízkej úrovni. Môžu to byť žiaci s nedostatočným predchádzajúcim alebo prerušeným vzdelaním. Niektorí žiaci môžu mať za sebou traumatické skúsenosti, či nepriaznivé a ťažké životné situácie, čo môže nepriaznivo ovplyvňovať ich kognitívny výkon, schopnosť sebaregulácie a správanie vo vzťahoch, ako i spontánne reakcie na niektoré podnety. Tento stav môže mať dočasný, ale aj trvalý charakter. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné zohľadniť tieto aspekty a zamerať sa nielen na dlhodobú jazykovú podporu žiakov, ale aj na ich kultúrne, spoločenské či kariérne potreby a zároveň celý systém ich psychosociálnej pomoci a adaptácie.

Systém podpory cudzincov zahŕňa^[x]:

- identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík;
- úpravu metód a foriem vo výchove a vzdelávaní;
- uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých vo výchove a vzdelávaní;
- poskytnutie psychosociálnej podpory (podľa možností aj v materinskom jazyku cudzinca) na účely jeho adaptácie a stabilizácie;
- podporu pri osvojovaní si štátneho jazyka a zároveň podporu pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk;
- podporu zameranú na nadobudnutie zručností interkultúrnej komunikácie a zvládnutie interkultúrnych rozdielov, pričom uvedená podpora je zameraná aj na prácu s ostatnými žiakmi;

- poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok a možnosť ich používania na vyučovaní, pri overovaní spôsobilostí a znalostí a hodnotení výsledkov dosiahnutých vo vzdelávaní.

Okrem toho sa odporúča, aby škola týmto žiakom poskytla podľa podmienok školy:

- podporu pri rozvoji materinského jazyka a kultúrnej identity (podľa podmienok školy),
- komplexnú psychologickú podporu vrátane krízovej intervencie, psychoterapie a poradenstva v prípade, že psychosociálna podpora na účely adaptácie nebola dostatočná; škola ju spravidla zabezpečuje sprostredkované v multidisciplinárnej spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie alebo inými odbornými subjektmi.

V prípade odporúčaných podporných opatrení sa pri výchove a vzdelávaní cudzincov využíva Katalóg podporných opatrení. [\[x\]](#)

V školskom vzdelávacom programe definuje škola všetky podmienky pre výchovu a vzdelávanie cudzincov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.

Úprava obsahu výchovy a vzdelávania sa môže realizovať formou rozloženia v rámci stupňa vzdelania, príp. nevyhnutnej redukcie obsahu. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na úroveň doterajšieho vzdelania, psychosociálnu adaptáciu a postupné osvojovanie si vyučovacieho jazyka, a to v dvoch oblastiach: osvojenie si základných komunikačných zručností a rozvoj akademického jazyka. [\[x\]](#) To si vyžaduje úpravy nielen vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra, resp. vo vyučovacom predmete jazyk národnostnej menšiny a literatúra v školách alebo triedach s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, ale aj v ostatných vyučovacích predmetoch. V najlepšom záujme cudzinca mu môže škola ponúknuť z rámca voliteľných (disponibilných) hodín vzdelávací program jazykového kurzu slovenský jazyk ako druhý jazyk alebo podľa podmienok školy a záujmu materinský (prvý) jazyk cudzinca so zameraním na zachovanie a rozvoj kultúrnej a jazykovej identity. Tieto úpravy je možné realizovať na základe jazykovej diagnostiky bez potreby vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie.

Hodnotenie cudzinca je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu tak, ako aj u ostatných žiakov školy. Cudzince je žiaduce hodnotiť individuálne, prihliadať na úroveň jeho adaptácie a psychosociálne podmienky. Vo všeobecnosti u všetkých cudzincov zaradených na

základné vzdelávanie v adaptačnom období^[x] platí, že je potrebné výraznejšie zohľadňovať pri ich hodnotení nedostatočnú znalosť štátneho jazyka, resp. vyučovacieho jazyka, nakoľko ide o závažnú okolnosť, ktorá ovplyvňuje ich výkon. Zároveň platí, že základná škola zohľadní úroveň ovládania jazyka aj v ďalších rokoch ich vzdelávania, nakoľko osvojenie akademického jazyka zväčša trvá niekoľko rokov.

Základné princípy hodnotenia:

- prihliadať na úroveň adaptácie žiaka a jeho psychosociálne podmienky,
- prihliadať na úroveň ovládania vyučovacieho jazyka,
- hodnotiť pokrok a osvojenie si vzdelávacieho obsahu,
- zohľadňovať pri hodnotení individuálnu situáciu.

Počas adaptačného obdobia cudzinca, v čase psychosociálnej adaptácie a osvojovania vyučovacieho jazyka školy, sa odporúča pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení využívať prevažne slovné hodnotenie, a to najmä u žiakov 1. stupňa základnej školy. U žiakov 2. stupňa základnej školy sa odporúča hodnotiť slovne, prípadne doplniť klasifikáciu slovným hodnotením (tzv. kombinované hodnotenie). Pokiaľ je to možné, pri hodnotení cudzinca sa zohľadnia aj výsledky predchádzajúceho vzdelávania na škole v cudzine (dostupné v listinnej alebo digitálnej podobe).

Ak sa trieda, v ktorej je zaradený cudzinec, hodnotí klasifikačnými stupňami, odporúča sa cudzincovi minimálne počas adaptačného obdobia upraviť formu hodnotenia.

Podporný systém hodnotenia cudzinca nastaví pedagogickí zamestnanci v spolupráci s odbornými zamestnancami alebo so školským podporným tímom, respektíve s odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie. Je žiaduce, aby triedny učiteľ vysvetlil ostatným žiakom triedy a zákonným zástupcom, prečo je cudzinec hodnotený inak.

Podpora na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy sa realizuje:

- integrovane v rámci vzdelávacích oblastí/vyučovacích predmetov uplatňovaním metód, foriem, stratégií a postupov na podporu osvojovania si vyučovacieho jazyka ako cudzieho jazyka,
- v rámci voliteľných (disponibilných) hodín.

Zároveň sa pre cudzincov na odstránenie jazykových bariér organizujú kurzy štátneho jazyka. Kurzy zabezpečuje škola v rozsahu podľa výsledkov jazykovej diagnostiky, aktuálne platných podmienok vzdelávania cudzincov v súlade s Katalógom podporných opatrení a podmienok školy.

Formu a rozsah podpory osvojovania si jazyka je nutné prispôbiť individuálnym potrebám cudzinca a podmienkam školy. Pre efektívne nastavenie jazykovej podpory daného cudzinca je potrebné určiť jeho úroveň ovládania vyučovacieho jazyka vo všetkých komunikačných jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, ústny prejav, čítanie s porozumením, písomný prejav). Základnú informatívnu jazykovú diagnostiku je možné realizovať aj priamo v škole, v školách s vyučovacím jazykom slovenským formou *Vstupného testu na určenie ovládania slovenského jazyka*, ktorý je súčasťou sprievodných materiálov k podporným opatreniam.

V prípade cudzincov so zdravotným znevýhodnením je potrebné jazykovú diagnostiku zabezpečiť s prihliadnutím na jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (napr. predĺženie času, zväčšenie písma, prítomnosť tlmočníka do posunkového jazyka a pod.).

Cudzincovi, ktorí nedostatočne ovládajú vyučovací jazyk^[x], môže škola s cieľom vytvorenia vhodných podmienok na osvojenie si vyučovacieho jazyka poskytnúť podporu aj formou vzdelávania v adaptačnej triede. Jazyková podpora v adaptačnej triede sa poskytuje v rámci povinných vyučovacích predmetov, voliteľných vyučovacích predmetov, v ktorých sa uplatňujú metódy a formy výchovy a vzdelávania vyučovacieho jazyka ako cudzieho jazyka, kurzu vyučovacieho jazyka. Zároveň je cudzincovi poskytovaná aj psychosociálna podpora. Časť výchovno-vzdelávacieho procesu v adaptačnej triede možno uskutočňovať v príslušnom cudzom jazyku alebo v jazyku príslušnej národnostnej menšiny.

Cudzinci v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny alebo triedach s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, ktorí neovládajú ani slovenský jazyk, postupujú pri osvojovaní si slovenského jazyka spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby, napríklad keď nastúpia do školy v inom ako 1. ročníku, môžu školy využiť i vyššie zmienené podporné opatrenia na osvojenie si slovenského jazyka.

Ak je u cudzinca potrebná rozsiahlejšia podpora vrátane podpory špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, môže mu byť poskytnutá komplexná podpora aj formou individuálneho vzdelávacieho programu.“

Poznámky pod čiarou, v poradí podľa textu, v znení:

[x] „Metodické usmernenie k systému podpory cudzincov sa nachádza v dokumente Sprievodca k osobitostiam výchovy a vzdelávania cudzincov.

[x] <https://podporneopatrenia.minedu.sk/>

[x] Komunikačnú úroveň jazyka (úroveň A1/A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) si prichádzajúci cudzinec osvojí do dvoch rokov, akademický jazyk, t. j. terminológiu vyučovacích predmetov, širokú slovnú zásobu a zložitejšie vetné konštrukcie, za päť až sedem rokov, niekedy až desať rokov.

[x] Adaptačné obdobie cudzinca je obdobie prvého roku vzdelávania (t. j. dve hodnotiace obdobia/ jedno hodnotiace obdobie = jeden polrok školského roka) v škole na území Slovenskej republiky.

[x] Cudzinec bez znalosti vyučovacieho jazyka alebo so základnou úrovňou ovládania vyučovacieho jazyka, t. j. na jazykovej úrovni A1 alebo A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky.“

5 Príloha č. 4 k dodatku č. 13 „Slovenský jazyk ako druhý jazyk“ sa nahrádza novým znením, ktoré tvoria text prílohy tohto dodatku.

6 Názov kapitoly 12 „Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov v národnostných školách a národnostných triedach“ sa mení na 12 „Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov v národnostnom školstve“

7 V štátnom vzdelávacom programe pre primárne vzdelávanie sa pôvodný text kapitoly 12 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov v národnostnom školstve nahrádza textom v znení:

„Výchova a vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny sa zaručuje v národnostnom školstve:

- v školách a triedach s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, v ktorých sa uskutočňuje celý výchovno-vzdelávací proces v jazyku národnostnej menšiny, okrem vyučovania slovenského jazyka a cudzích jazykov,
- v školách a triedach s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny, v ktorých výchovno-vzdelávací proces prebieha v štátnom jazyku a vyučuje sa aj jazyk národnostnej menšiny; v týchto školách sa okrem jazyka a literatúry národnostnej menšiny môžu

v jazyku národnostnej menšiny vyučovať aj niektoré ďalšie predmety zohľadňujúce osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov patriacich k národnostným menšinám.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v primárnom vzdelávaní národnostných škôl (prvý stupeň základnej školy) sa zameriava aj na zachovanie a rozvoj kultúrnej a jazykovej identity žiakov patriacich k národnostným menšinám.

Osobitosťami výchovy a vzdelávania v národnostnom školstve sú:

- a) vyučovanie povinného vyučovacieho predmetu *jazyk národnostnej menšiny a literatúra*,
- b) vyučovanie povinného vyučovacieho predmetu *slovenský jazyk a literatúra* v rozsahu vyučovania potrebného na jeho osvojenie, alebo vyučovacieho predmetu *slovenský jazyk a slovenská literatúra*, ktorý sa vyučuje metódami a formami výchovy a vzdelávania ako cudzí jazyk,
- c) vyučovanie povinných vyučovacích predmetov *vlastiveda a hudobná výchova* aj v zmysle *Doplnku k vzdelávacím štandardom pre vyučovacie predmety vlastiveda a hudobná výchova v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – 1. stupeň základnej školy^[x]*,
- d) používanie edukačných publikácií určených pre národnostné školstvo, ktoré sú v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania.“

Poznámka pod čiarou znie:

[x]“ https://www.minedu.sk/data/files/11331_vlastiveda_pv.pdf ; https://www.minedu.sk/data/files/11329_hudobna_vychova_pv.pdf“

8 V štátnom vzdelávacom programe pre nižšie stredné vzdelávanie sa pôvodný text kapitoly 12 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov v národnostnom školstve nahrádza textom v znení:

„Výchova a vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny sa zaručuje v národnostnom školstve:

- v školách a triedach s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, v ktorých sa uskutočňuje celý výchovno-vzdelávací proces v jazyku národnostnej menšiny okrem vyučovania slovenského jazyka a cudzích jazykov,
- v školách a triedach s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny, v ktorých výchovno-vzdelávací proces prebieha v štátnom jazyku a vyučuje sa aj jazyk národnostnej menšiny; v týchto školách sa okrem jazyka a literatúry národnostnej menšiny môžu

v jazyku národnostnej menšiny vyučovať aj niektoré ďalšie predmety zohľadňujúce osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov patriacich k národnostným menšinám.“

Výchovno-vzdelávacia činnosť v nižšom strednom vzdelávaní národnostných škôl (druhý stupeň základnej školy) sa zameriava aj na zachovanie a rozvoj kultúrnej a jazykovej identity žiakov patriacich k národnostným menšinám.

Osobitosťami výchovy a vzdelávania v národnostnom školstve sú:

- a) vyučovanie povinného vyučovacieho predmetu *jazyk národnostnej menšiny a literatúra*,
- b) vyučovanie povinného vyučovacieho predmetu *slovenský jazyk a literatúra* v rozsahu vyučovania potrebného na jeho osvojenie, alebo vyučovacieho predmetu *slovenský jazyk a slovenská literatúra*, ktorý sa vyučuje metódami a formami výchovy a vzdelávania ako cudzí jazyk,
- c) vyučovanie povinných vyučovacích predmetov *dejepis a hudobná výchova* aj v znení *Dodatku k vzdelávacím štandardom pre vyučovacie predmety dejepis a hudobná výchova v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – 2. stupeň základnej školy a vzdelávací štandard z dejepisu pre 2. stupeň základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským*^[x],
- d) používanie edukačných publikácií určených pre národnostné školstvo, ktoré sú v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania.

Poznámka pod čiarou znie:

^[x] <https://www.minedu.sk/data/att/a64/31086.53e6f4.pdf>